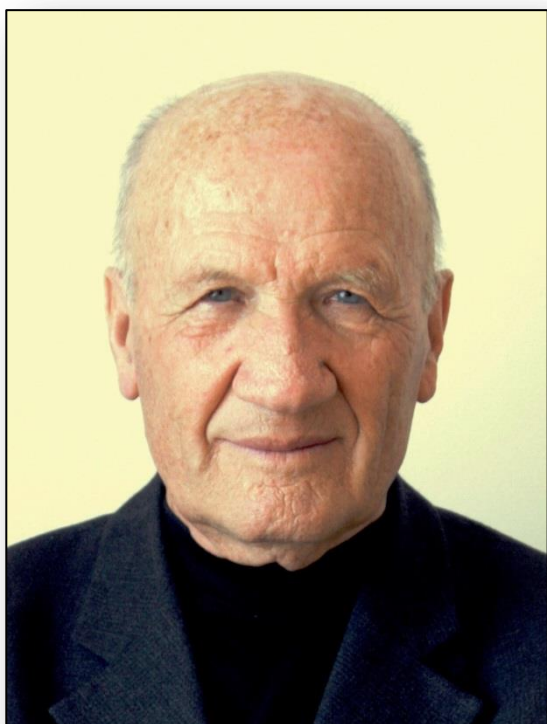

Dr. Marko Žerovnik
geograf, kartograf in svetovni
popotnik

Kratka biografija soavtorja knjige

Marko Žerovnik se je rodil leta 1932 v Mengšu. Po osnovni in vajeniški šoli se je izučil za mizarja ter hkrati končal nižjo večerno gimnazijo in nato srednjo tehnično šolo na lesarski smeri. Po nekaj letih se je vpisal na Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani, smer Geografija, kjer se je na željo vodstva med študijem zaposlil kot kartograf. Za študijsko nalogo Elementi geografsko-populacijskega razvoja celjske občine med leti 1869–1960 je prejel študentsko Prešernovo nagrado. Po končanem študiju se je čez nekaj let zaposlil kot geograf in kartograf na Inštitutu za geodezijo in fotogrametrijo v Ljubljani, kmalu zatem pa na željo akademika prof. dr. Svetozarja Ilešiča kot raziskovalec in vodja Kartografskega zavoda na Geografskem inštitutu Antona Melika pri SAZU-ju v Ljubljani. Nekaj let je deloval tudi kot samostojni kulturni delavec na področju aplikativne kartografije.

Po študiju na Filozofski fakulteti v Ljubljani, ki ga je zaključil s pridobitvijo strokovnega naslova univerzitetni diplomirani geograf, je čez nekaj let nadaljeval podiplomski študij na zagrebški univerzi (Prirodno matematični fakultet Sveučilišta u Zagrebu). Končal ga je z uspešnim zagovorom magistrskega dela Preučevanje o aplikaciji kartografskih metod na primeru razvoja naselij v občini Kamnik in leta 1980 postal magister naravoslovnih znanosti s področja geografije. Nato se je lotil obsežnega dela pri pripravi doktorske naloge Konceptija in aplikacija kartografije v izobraževalnem sistemu. Zagovarjal jo je leta 1989 na že omenjeni zagrebški univerzi, ki ga je tudi promovirala za doktorja naravoslovnih znanosti s področja geografije.

Biografija, ki jo je napisal Jožef Pavlič

Dr. Žerovnik se je na področju kartografije izkazal s številnimi in raznolikimi deli. S kartografskimi prikazi je opremljal geografske učbenike, izdeloval šolske atlase in

zemljevide. Z zemljevidi in diagrami je opremil Zemljepis za 6. razred osnovne šole; Zemljepis za 7. razred osnovne šole (Sovjetska zveza in neevropske zemljine); Zemljepis Jugoslavije za 8. razred osnovne šole; Občo geografijo: priročnik za gimnazije in druge srednje šole; Regionalno geografijo: Evropa s Sovjetsko zvezo za 2. razred gimnazij in drugih srednjih šol; Regionalno geografijo za 3. razred gimnazij in drugih srednjih šol; Vaje iz geografije za 1., 2., 3. in 4. razred gimnazij in druge srednje šole; učbenik Naša domovina SFR Jugoslavija: spoznavanje družbe; Moj prvi atlas: učbenik za 3., 4. in 5. razred osnovne šole; Atlas prirode i društva za 3. in 4. razred osnovne šole (za hrvaške osnovne šole). Po učbeniku za 6. razred osnovne šole je prvi začel zemljevide in diagrame prikazovati v učbenikih večbarvno, s čimer je dosegel bistveno večjo vizualno učinkovitost.

Dr. Žerovnik je priredil in izdelal zemljevide Slovenije 1 : 500.000 (doživel sedemnajst ponatisov), Slovenija – turistični zemljevid v merilu 1 : 400.000, Julijske Alpe – planski zemljevid v merilu 1 : 75.000 in Avtokarta Slovenije v merilu 1 : 400.000 ter mestna načrta Ljubljana 1 : 10.000 in Maribor 1 : 10.000. Priredil in dopolnil je Selanov zemljevid Slovenija – turistični zemljevid v merilu 1 : 300.000. Po Selanovi zasnovi je kot soavtor dokončal stenski zemljevid Slovenije v merilu 1 : 150.000. Prvi v Sloveniji je Triglav označil z višino 2864 m (prej 2863 m), kar so zatem sprejeli tudi geodeti.

Dr. Žerovnik je napisal tudi več demografskih študij s kamniškega, komendskega in mengeškega območja: Demografsko geografska problematika osnovnega šolstva v Komendi (1990); Regionalni pristop k izdelavi demografskih in gospodarskih kazalcev na območju občine Kamnik – Študijska analiza in program preoblikovanja občine Kamnik v predlagane nove občine – posebej za sedanjo občino Kamnik in posebej za predvidene občine Kamnik, Kamniška Bistrica, Komenda in Tuhinjska dolina; Demografski kazalci za potrebe šolskega okoliša Komenda – Moste; Geografski elementi in faktorji v prostorskem načrtu občine Komenda; Demografija in strokovne podlage za planske potrebe občine Mengeš za obdobje 2000–2020; Občina Komenda 1994–2004 – Demografski gospodarski vpogled; Demografska študija o predšolskih otrocih v občini Komenda v obdobju 2008–

2025; Vodnik po Komendi in okolici – soavtor Jožef Pavlič.

Uredil je knjigo Občina Komenda, Življenje od kamene dobe do danes in zanjo napisal devet strokovnih prispevkov.

V raznih strokovnih izdajah je bilo objavljenih več njegovih kartografskih prikazov in pisnih prispevkov.

V dveh knjižicah V iskanju zavetja je zbral in objavil: Vsem žrtvam druge svetovne vojne iz komendske občine in Zamolčanim žrtvam druge svetovne vojne iz Komendske občine. V samozaložbi je izdal knjigo: Marko Žerovnik, po Trnovi poti.

V glasilu občine Kamnik Kamniški občan in glasilu občine Komenda Aplenca, ki ga je soustanovil leta 1992, je objavil več demografskih, potopisnih in drugih prispevkov, tudi o lokalni samoupravi.

15. maja 2001 je od občine Komenda prejel priznanje za spontano pomoč in sodelovanje.

Za uspešno in odmevno strokovno, raziskovalno, aplikativno, pedagoško in organizacijsko delo na področju slovenske geografije in društvene dejavnosti je 9. maja 2002 prejel najvišje slovensko stanovsko priznanje – zlato plaketo Zveze geografskih društev Slovenije.

8. oktobra 2015 je od Gorniškega kluba dr. Henrik Tuma prejel priznanje in plaketo za ustanovitev kluba ter dvajsetletno zvestobo in predavateljsko vlogo.

Dr. Marko Žerovnik je z ženo dr. Angelco obiskal številne dežele sveta in se kot velik ljubitelj gora povzpел na mnoge zahtevne domače in tuje vrhove: Grossglockner (3798 m), Ortler (3905 m), Mont Blanc (4810 m), Mount Kenya – Point Lenan (4985 m), Kilimandžaro (5895 m) in druge. Te vzpone in popotovanja je tudi podrobno opisal ter jih občudovalcem gora in manj znanih dežel in krajev približal v besedi in sliki.

Veliko svojih moči in znanja je namenil prav rojaku kartografu Ivanu Selanu. Je pobudnik in obenem najzaslužnejši za ureditev stalne razstave njegovih kartografskih del in dokumentarnega gradiva v prostorih nekdanje Glavarjeve bolnišnice v Komendi. Z monografijo Od ponarejanja denarja do slavnega kartografa je dr. Marko Žerovnik Ivana Selana trajno umestil v mednarodni, slovenski in komendski zemljepisni in kartografski prostor.

Dr. Angelca Žerovnik
specialna pedagoginja in svetovna
popotnica

Kratka biografija soavtorice knjige

Angelca Žerovnik se je rodila 11. 5. 1944 v Golobinjeku (Planina pri Sevnici). Po osnovni šoli je končala srednjo šolo za medicinske sestre in se vpisala na defektološko fakulteto v Zagrebu. Kasneje je na defektološki fakulteti v Beogradu opravila doktorski izpit in napisala disertacijo z naslovom Vaspitanje i obrazovanje dece sa blažim smetnjama u intelektualnem razvoju, ki pa je zaradi vojne (varnostni razlogi) ni mogla zagovarjati (izvoljena je bila v 1. skupščino Republike Slovenije za področje raziskovanja in znanosti v Zboru združenega dela). Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani je doktorirala z novo temo. Kot raziskovalna in znanstvena sodelavka na Pedagoškem inštitutu v Ljubljani je vodila več raziskovalnih nalog in projektov. Med pomembnejšimi so: Pomoč osnovne šole učencem s specifičnimi učnimi težavami, Vzgoja in izobraževanje otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju v procesu integracije, Zgodnji interventni programi za otroke in mladino z motnjami v razvoju, Vzgoja in izobraževanje otrok z blagimi motnjami v duševnem razvoju, Družina in šola v socializacijskih procesih družbe. Vodila in koordinirala je tudi več obsežnih projektov in aplikativnih raziskav s področja vzgoje in izobraževanja ter bila namestnica in pomočnica direktorja Pedagoškega inštituta.

Biografija, ki jo je napisal Jožef Pavlič

Angelca Žerovnik je avtorica številnih tehtnih strokovnih del. Med 14 samostojnimi publikacijami so bili največje pozornosti in uporabe deležni: Priročnik z vajami za delo z učenci, ki imajo specifične učne težave, Pogovor o vzgoji, Družina vzgaja za vrednote, Izbrana poglavja o vzgoji, Pedagogika družinskega ognjišča, Slovenski veliki leksikon, družboslovje in humanistika – pedagogika, Otroci s posebnimi potrebami.

Organizirala je več posvetov in simpozijev ter za natis pripravila naslednje zbornike: Teorija in praksa vzgoje, izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja otrok, mladostnikov in odraslih z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, Vzgoja, vrednote, cilji, Etična vzgoja, Družina – šola.

Objavila je preko 600 strokovnih in poljudnih prispevkov. Velikokrat je predavala doma in v tujini (v Italiji, Avstriji in Argentini). Skoraj ni šole ali župnije, kjer ne bi spregovorila najrazličnejšim poslušalcem (učiteljem, vzgojiteljicam, kmečkim ženam, župljanom, mladini, tudi zdravnikom). V glavnem o novih spoznanjih in ugotovitvah s področja vzgoje in izobraževanja ter duševnega zdravja. Tri leta je v Komendi vodila občestvo izobražencev, tako so prihajali predavat različni vidni strokovnjaki iz Slovenije in zamejstva.

V prvi slovenski skupščini je bila poslanka v Zboru združenega dela, posebej zadolžena za področje raziskovanja in znanosti. Poleg tega je bila članica Strokovnega sveta Republike Slovenije za šolstvo in šport in Komisije za pregled dela pri prenovi šolstva v Republiki Sloveniji.

Kar 22 let je bila članica Komisije Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci. Ob vsem tem zahtevnem delu je Angelca še našla čas, moči in dovolj tehtne in od-

ločujoče razloge za obsežno delo na komendski župnijski ravni in vse od ustanovitve naše občine še v njej. Že 21 let kot predsednica vodi društvo narodnih noš na Komendskem. Od ustanovitve Ustanove Petra Pavla Glavarja leta 1999 vodi njen odbor za dodeljevanje štipendij; pri omenjeni ustanovi je imela leta 2008 cikel predavanj v okviru šole za vrednote in življenje, zajemala pa so reševanje najrazličnejših sodobnih stisk in težav v šoli, družini, na delovnem mestu in drugje. Ustanovi pomaga tudi prek SOS telefona.

Angelca Žerovnik je predsednica Komisije za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami in članica senatnega odbora pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo. Kot iskana strokovnjakinja še vedno dela na Centru za izvenbolnišnično psihiatrijo na Polikliniki z otroki, mladino ter njihovimi starši in učitelji. Leta 2008 je postala častna članica Društva katoliških pedagogov Slovenije. Sodelovala je v številnih radijskih in televizijskih oddajah s strokovnimi prispevki in kritičnimi družbenimi analizami. 8. oktobra 2015 ji je Goriški klub dr. Henrik Tuma podelil priznanje in plaketo za ustanovitev kluba, dvajsetletno zvestobo in predavateljsko vlogo.

